

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 15P/45/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623203066
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Ragačová Černíková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2024:6623203066.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou Mgr. Lenkou Ragačovou Černíkovou v právnej veci navrhovateľa – manžela: A. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXXX/XX, XXX XX C., toho času bytom XX E. A. F. F. X, XXX, G. H. I. J. E. G. K., štátny občan Slovenskej republiky, zastúpený splnomocneným zástupcom: L. M., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom N. O. XXXX/XX, XXX XX C. a manželky: M. B., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXXX/XX, XXX XX C., toho času bytom XX E., F. F. X, X P., G. H. I. J. E. G. K., štátna občianka Slovenskej republiky, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu: Q. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom u matky, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo účastníkov konania M. B., A. J., narodenej XX.XX.XXXX a A. B., rodeného B., narodeného XX.XX.XXXX uzavreté dňa XX.XX.XXXX vo C., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu C., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX r o z v á d z a.

II. Súd v y h l a s u j e, že nemá právomoc na konanie vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej Q. B., narodenej XX.XX.XXXX na čas po rozvode a konanie v tejto časti z a s t a v u j e.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Manžel podaným návrhom žiadal, aby súd jeho manželstvo s manželkou rozviedol, nakoľko ich vzájomné vzťahy sú nakoľko narušené a rozvrátené, že ich manželstvo už neplní svoj spoločenský účel. Manželia po rozvode manželstva (rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/85/2013-31 zo dňa 20.11.2013, právoplatný a vykonateľný dňa 15.01.2014) opätovne dňa XX.XX.XXXX uzavreli manželstvo, zapísané je v knihe manželstiev matričného úradu C. vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX. Dôvodom uzavretia manželstva bolo podľa navrhovateľa snaha o zachovanie rodiny v záujme vytvorenia zdravého rodinného prostredia pre výchovu spoločnej dcéry Q. B.. Spolužitie manželov napriek snahe bolo plné hádok, konfliktov a nedorozumení. Po úraze navrhovateľa, v dôsledku ktorého bola znížená jeho pracovná spôsobilosť, navrhovateľ nedokázal finančne zabezpečiť rodinu v rovnakom rozsahu ako pred úrazom, čo viedlo k napätie v spolužití manželov a vyústilo k opusteniu spoločnej domácnosti manželom. Od roku 2019 manželia nežijú v spoločnej domácnosti. Vo vzťahu k maloletej Q., ktorá žije v spoločnej domácnosti s matkou v G. H. I. J. E. G. K., navrhovateľ nežiadal rozhodnúť o úprave pomerov manželov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode z dôvodu nedostatku právomoci.

2. Manželka vo vyjadrení zo dňa 03.10.2023 s rozvodom manželstva súhlasila, ako dôvod rozvratu manželstva uviedla neriešiteľné manželské nezhody. V záujme zdravého mentálneho vývoja maloletej

dcéry manželka už nepripustila obnovenie manželského spolužitia. Manželka tiež uviedla, že maloletá musí nevyhnutne zotrvať v jej osobnej starostlivosti, nakoľko manžel (otec dieťaťa) nie je zdravotne spôsobilý poskytnúť maloletej adekvátnu starostlivosť.

3. Na pojednávaní dňa 10.06.2024 účastníci konania neboli prítomní, manžel mal doručenie predvolania vykázané dňa 30.01.2024, svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil, odročenie pojednávania nežiadal. Manželka mala doručenie predvolania vykázané dňa 17.04.2024, manželka aj ospravedlnila svoju neprítomnosť na pojednávaní, a to listom doručeným tunajšiemu súdu dňa 16.05.2024, zároveň súhlasila s prejednaním a rozhodnutím veci v jej neprítomnosti. Preto súd nariadil pojednávanie v neprítomnosti účastníkov konania podľa § 180 Civilného sporového poriadku v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku

4. Súd vykonal dokazovanie prečítaním návrhu na rozvod manželstva, sobášneho listu, potvrdenia o poslednom spoločnom pobyte manželov, rozhodnutia o predchádzajúcom rozvode manželstva manželov – rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 8P/85/2013-31 zo dňa 20.11.2013, právoplatný a vykonateľný dňa 15.01.2014, vyjadrenia manželky.

5. Podľa § 38 ods. 1 a § 22 ods. 1 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, v manželských veciach (konanie o zrušenie manželstva rozvodom, o neplatnosť manželstva a o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je) je právomoc slovenských súdov daná, ak aspoň jeden z manželov je slovenským občanom. Zrušenie manželstva rozvodom sa spravuje právnym poriadkom štátu, občanmi ktorého sú manželia v čase začatia konania. Ak sú manželia príslušníkmi rôznych štátov, spravuje sa zrušenie manželstva rozvodom právnym poriadkom slovenským.

6. Podľa § 92 zákona č. 161/2015 Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konanie o rozvod manželstva je miestne príslušný súd, v ktorého obvode mali manželia posledné spoločné bydlisko, ak v obvode tohto súdu má bydlisko aspoň jeden z nich. Inak je miestne príslušný všeobecný súd toho manžela, ktorý návrh nepodal. Ak takto príslušnosť súdu nemožno určiť, je príslušný všeobecný súd navrhovateľa.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 14 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), všeobecným súdom fyzickej osoby je súd, v ktorého obvode má fyzická osoba adresu trvalého pobytu.

9. V zmysle citovaného ustanovenia § 38 ods. 1 a § 22 ods. 1 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom mal súd za to, že je daná právomoc Slovenskej republiky na rozhodnutie rozvode manželstva manželov M. B., A. J. a A. B., nakoľko obaja manželia sú štátnymi občanmi Slovenskej republiky. Príslušnosť Okresného súdu Lučenec je daná trvalým pobytom manželky (ktorá návrh na rozvod manželstva nepodala), ktorá má podľa lustrácie v registri obyvateľov SR evidovaný trvalý pobyt na adrese C. D. XXXX/XX, XXX XX C., t. j. v obvode tunajšieho súdu.

10. Podľa § 23 ods. 1 až 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

11. Podľa § 18 zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

12. Podľa § 19 ods. 1 až 3 zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť. O veciach týkajúcich sa

rodiny rozhodujú manželia spoločne. Ak sa nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd. Na výkon povolenia a na pracovné uplatnenie nepotrebuje žiadny z manželov súhlas druhého manžela.

13. Podľa § 93 a § 94 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), konanie sa začína len na návrh jedného z manželov. Účastníkmi konania o rozvod manželstva sú manželia.

14. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že manželia M. B., A. J., narodená XX.XX.XXXX a A. B., A. B., narodený XX.XX.XXXX uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX vo C., zapísané je v knihe manželstiev O. R. C., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX. U oboch manželov ide o v poradí druhé manželstvo, ktoré uzatvorili po predchádzajúcom rozvode manželstva rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 8P/85/2013-31 zo dňa 20.11.2013, právoplatného a vykonateľného dňa 15.01.2014.

15. Z vyjadrení manželov mal súd preukázané, že manželstvo manželov už neplní svoj spoločenský účel, manželia od roku 2019 nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne nehospodária, obaja manželia výslovne trvali na rozvode manželstva, ani jeden nepripustil možnosť obnovenia manželského spolužitia. Vzhľadom na pevné rozhodnutie manželov ukončiť manželstvo, súd manželstvo účastníkov konania rozviedol.

16. Podľa článku 5 bod 1 Dohovoru o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa (uzavretý 19. októbra 1996) oznámeného Ministerstvom zahraničných vecí v Zbierke zákonov oznámením č. 344/2002 Z. z. (ďalej len „Dohovor“), právomoc prijímať opatrenia na ochranu dieťaťa alebo jeho majetku majú justičné alebo správne orgány zmluvného štátu, kde má dieťa svoj obvyklý pobyt.

17. Podľa článku 1 bod 1. Cieľom tohto dohovoru je a) určiť, orgány ktorého štátu majú právomoc prijímať opatrenia na ochranu osoby alebo majetku dieťaťa, b) určiť, aký právny poriadok majú tieto orgány použiť pri výkone svojej právomoci, c) určiť, aký právny poriadok je rozhodujúci na posúdenie rodičovských práv a povinností, d) upraviť uznávanie a výkon takých ochranných opatrení vo všetkých zmluvných štátoch, e) vytvoriť medzi orgánmi zmluvných štátov spoluprácu v rozsahu potrebnom na dosiahnutie účelu tohto dohovoru.

18. Podľa článku 3 písm. a), b) Dohovoru, opatrenia uvedené v článku 1 sa môžu týkať najmä a) nadobúdania, výkonu, odňatia alebo obmedzenia rodičovských práv a povinností, ako aj ich prenesenia, b) opatrovnickeho práva vrátane práv týkajúcich sa starostlivosti o osobu dieťaťa, najmä práva určiť miesto jeho pobytu, a práva na styk s dieťaťom vrátane práva odvieť dieťa na obmedzený čas na iné miesto, ako je miesto jeho obvyklého pobytu.

19. Podľa článku 5 bod 2 Dohovoru, ak dôjde k zmene obvyklého pobytu dieťaťa na územie iného zmluvného štátu, nadobudnú s výnimkou ustanovenia článku 7 (neoprávnené premiestnenie alebo zadržanie dieťaťa) právomoc orgány štátu nového obvyklého pobytu dieťaťa.

20. Podľa článku 10 odsek 1 a 2 Dohovoru, bez ohľadu na články 5 až 9 môžu orgány zmluvného štátu pri výkone svojej právomoci na rozhodovanie o rozvode, rozluke alebo anulovaní manželstva rodičov dieťaťa, ktoré má obvyklý pobyt na území iného zmluvného štátu, ak to upravuje právny poriadok ich štátu, prijať aj opatrenia na ochranu osoby alebo majetku tohto dieťaťa,

a) ak v čase začatia konania má jeden z rodičov dieťaťa obvyklý pobyt na území tohto štátu a ak jeden z nich má rodičovské práva a povinnosti k tomuto dieťaťu, a

b) ak rodičia, ako aj každá iná osoba, ktorá má rodičovské práva a povinnosti k tomuto dieťaťu, prijali právomoc týchto orgánov na prijatie ochranných opatrení, a ak je výkon tejto právomoci v najlepšom záujme dieťaťa.

Právomoc podľa odseku 1 na prijímanie opatrení na ochranu dieťaťa zanikne, len čo sa rozhodnutie o návrhu na rozvod, rozluke alebo anulovanie manželstva stalo právoplatným alebo len čo sa konanie skončilo z iného dôvodu.

21. Slovenská republika je členom Haagskej konferencie o medzinárodnom práve súkromnom, rovnako tak aj Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska. Vzhľadom na skutočnosť, že Spojené

kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska už nie je členským štátom Európskej únie a uplynulo aj prechodné obdobie, počas ktorého sa ešte uplatňovalo vo veciach s cudzím prvkom vo vzťahu k Spojenému kráľovstvu Veľkej Británie a Severného Írska právo EU (do 31.12.2020), použijú sa v súvislosti s predmetným konaním v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvedení ustanovenia Dohovoru. Ustanovenia tohto Dohovoru majú prednosť pred uplatnením právneho poriadku Slovenskej republiky.

22. Obvyklý pobyt dieťaťa musí byť určený na základe súhrnu osobitných skutkových okolností každého jednotlivého prípadu. Okrem fyzickej prítomnosti dieťaťa v inom štáte musia byť zohľadnené ďalšie faktory, z ktorých je možné vyvodiť, že táto prítomnosť nemá dočasný alebo príležitostný charakter a že pobyt dieťaťa odzrkadľuje istú mieru začlenenia do sociálneho a rodinného prostredia. Do úvahy treba vziať najmä trvanie, pravidelnosť, podmienky a dôvody pobytu na území iného štátu, štátnu príslušnosť a presťahovanie rodiny do tohto štátu, miesto a podmienky školskej dochádzky, jazykové znalosti a rodinné a sociálne väzby dieťaťa v danom štáte.

23. Zo skutočností zistených v konaní súd zistil, že maloletá Q. B. má obvyklý pobyt v G. H. I. J. E. G. K. (skutočnosť vyplývajúca zo zhodných tvrdení obidvoch manželov), a to na adrese XX E., F. F. X, X P., kde žije v spoločnej domácnosti s matkou. Keďže obaja manželia už dlhodobo žijú v G. H. I. J. E. G. K. (bolo tomu tak už v predchádzajúcom konaní o rozvod manželstva), je teda zrejmé, že matka spolu s maloletým dieťaťom nemá v úmysle žiť vo I. J. len dočasne, ale vytvorila maloletej v mieste terajšieho bydliska stále a obvyklé sociálne a rodinné zázemie.

24. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že maloletá Q. B. má svoj obvyklý pobyt v G. H. I. J. E. G. K. a právomoc na rozhodovanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti ako aj právomoc prijímať opatrenia na ochranu dieťaťa majú justičné orgány v G. H. I. J. E. G. K..

25. Podľa § 9 CSP, ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

26. Ustanovenie § 9 Civilného sporového poriadku explicitne uvádza, že ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie zastaví. Keďže súd na splnenie podmienok konania prihliada kedykoľvek počas konania, je irelevantné, v ktorom štádiu konania súd nedostatok svojej právomoci zistí. Preto sa na základe uvedených dôvodov súd aj bez návrhu vyhlásil, že nemá právomoc konať vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej Q. B. na čas po rozvedení a konanie zastavil.

27. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, M. S. XX, 974 37 Lučenec na Krajský súd v Žiline, a to písomne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie je možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Upozornenie:

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.